

MINDSZENTKÁLLA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

GAZDASÁGI PROGRAMJA 2024-2029.



A település adottságai

1. A település földrajzi fekvése, bel- és külterületének leírása, természeti adottságai

1.1 A település földrajzi fekvése:

Mindszentkállya község közigazgatásilag Veszprém megye, Tapolca járáshoz tartozó település. Mindszentkállya összterülete 10,84 km², lakosság száma 2024. január 1-i adatok alapján 221 fő. Népsűrűsége 20,39 fő/km².

Mindszentkállya a Káli-medence észak-nyugati részén, a Kopasz-hegy keleti lábánál fekszik. A település csak közúton keresztül közelíthető meg.

A tömegközlekedést a helyközi autóbusz járatok biztosítják, amelyek viszonylag kis járatszámban vehetők igénybe. Ennek pótlását és kiegészítését szolgálhatja a falugondnoki szolgálat, a falugondnoki busz igénybevételének lehetőségével, a településen élők számára biztosítva jogszabályi keretek között annak használatát.

1.2. A település bel- és külterületei a statisztikai adatok tükrében

Földrészlet statisztika fekvésenként							
fekvés	földrészletek száma	egyéb önálló épületek száma	egyéb önálló lakások száma	összes terület (m ²)	legkisebb földrészlet terület (m ²)	legnagyobb földrészlet terület (m ²)	átlagos földrészlet terület (m ²)
belterület	432	0	4	502 553	30	18527	1169
külterület	339	0	0	8 137 533	21	600945	24003
zártkert	690	1	2	2 197 388	6	59516	3126
ÖSSZESEN	1 461	1	6	10 837 474			

Földrészlet statisztika művelési áganként						
művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (m ²)	legkisebb alrészlet terület (m ²)	legnagyobb alrészlet terület (m ²)	átlagos alrészlet terület (m ²)
erdő	61	63	1 877 527	1567	547 961	29 802
fásított terület	74	78	237 978	50	58 275	3 051
gyümölcsös	17	17	60 515	406	38 710	3 560
kert	77	80	70 067	223	1 490	876
kivett	625	629	1 337 629	6	201 656	2 127
legelő	68	77	931 799	72	174 338	12 101
rét	255	273	1 070 514	21	134 001	3 921
szántó	205	272	3 608 134	445	246 365	13 265
szőlő	343	399	1 642 743	71	81 029	4 117

Forrás: www.takarnet.hu



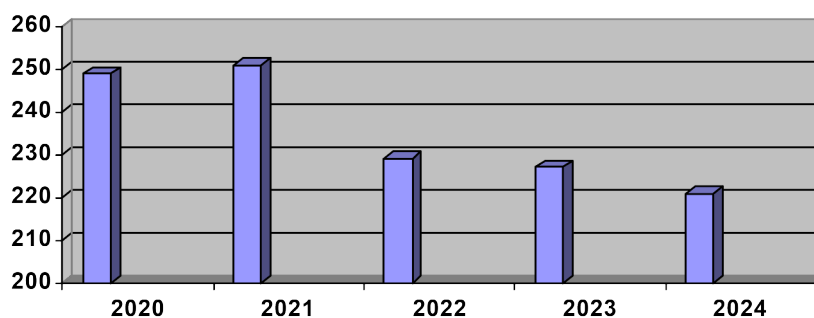
2. A település szociometriai és demográfiai leírása

A források tanúsága szerint 1531-ben húsz adófizető telek és több pusztá is tartozott hozzá. Az elmúlt századok során azonban a népesség többször cserélődött, a békesség a törökök kiűzésével köszöntött be. A községnek 1939-ben 812 magyar nyelvű lakosa volt. Ekkor a 172 lakóház mellett egy római katolikus elemi népiskola és egy általános továbbképző iskola található a faluban. 1969 júliusában 780 lakost tartottak számon. A község az 1970-es évekig normál életét élte, azonban ezt követően mégis hanyatlani kezdett a falu. Megszűnt a helyi tanács, az iskola, munkalehetőség hiányában a lakosság a kiemelt övezetnek számító Balatonpartra vagy városokba költözött, megkezdődött az elvándorlás. A népszámlálási adatok alapján 1970-ben 702 főt számoltak, 1980-ban 538 főt, 1990-ben 385 főt, míg 2001-ben 320 főt és 2010-ben 294 főt és 2022-ben 228 főt.

Állandó lakosság száma

Év	Fő
2020	249
2021	251
2022	229
2023	227
2024	221

**Forrás: saját szerkesztés, 2024.
Kormányhivatal által közölt adatok alapján**



A 2020-2024-es időintervallum létszám adatait vizsgálva is megállapítható, hogy tovább csökkent a település állandó lakossága. Az utolsó tíz évben a csökkenés mértéke lassult.

Mindszentkállya település korcsoportos adatai 2024. január 1.

Korcsoportok	0-13	14-17	18-59	60-	összesen
Állandó lakosság (fő)	18	7	142	54	221



A 2024. évi adatokból számolt %-os megoszlás a korcsoportok között a következők szerint alakul az állandó lakosság viszonylatában : a 0-13 éves korcsoport 8,14 %-a, 14-17 éves korcsoport 3,2 %-a, a 18-59 éves korcsoport 64,3 %-a, 60 év és a feletti korcsoport 24,43 %-a.

A korcsoportos összetételt vizsgálva jól látszik, hogy a 13 év alattiak aránya alacsony a lakosságon belül. Az idősebb korosztályok aránya a település népességén belül pedig magas %-os megoszlást mutat. Ezek az adatok azt mutatják, hogy Mindszentkállya lakosságát elöregedés jellemzi. A lakosság elöregedése természetesen országos jelenség, de az adatok azt mutatják, hogy Mindszentkállát fokozottan is érinti ez a folyamat.

Mindszentkállya társadalmi helyzetét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy az állandó lakosság folyamatosan csökkent, az állandó lakosságon belül a korcsoportok megoszlása a település elöregedési folyamatát vetítik elő.

A településen a fiatalok letelepedését gátolja a munkahelyek hiánya, a közlekedési viszonyok kötöttsége. A településen egyre jellemzőbb a megüresedett ingatlanok nyaraló ingatlanok történő megvásárlása, ezáltal az állandó lakosság drasztikus csökkenése.

3. A település gazdasági helyzete, intézményei, kulturális értékei

A település adottságaira való tekintettel a mezőgazdaság mellett az idegenforgalom bír nagyobb jelentőséggel. Kereskedelmi szálláshely szolgáltatással foglalkoznak még többen. Ipari tevékenység is növekedett az elmúlt öt évben, ahogy ezt a befolyt adóbevételek is mutatják.

A települési hulladék kezelése az Észak-Balaton Törség Regionális Települési Szilárdhulladék Kezelési Önkormányzati Társulásban való részvétellel történik. A feladatot, mint közszolgáltató az Észak-Balaton Hulladékkezelési Konzorcium látja el. A település belterülete csatornázott.

Mindszentkállya önálló intézménye a Mindszentkállya Idősek Otthona, ahol jelenleg 24 fő ellátottnak nyújtanak szolgáltatást. A településgazdálkodási feladatokat az önkormányzat saját alkalmazottaival, valamint a közfoglalkoztatás rendszerén keresztül látja el. Fontos feladatokat lát el a szintén önkormányzat által fenntartott falugondnoki szolgálat.

Az önkormányzat épületében a Közös Hivatal hetente kihelyezett ügyfélfogadást tart a település lakosainak önkormányzati és államigazgatási ügyeinek intézésére.

Kiemelt közösségi szintéreként szolgál a település Kultúrháza, amely a község számos rendezvényeinek imponáns nemrég felújított helyszíne.

Az önkormányzat, mint a Köveskál és Törsége Óvoda Társulás tagja óvodát tart fenn Köveskál településen. Az általános iskoláskorú gyermekek a településről jellemzően Révfülöpre járnak iskolába, mely Mindszentkállya településnek a kötelező felvételt biztosító alapfokú intézménye. Zánkán is van általános iskola, ahova szintén járnak a településről. Itt német nemzetiségi oktatás is zajlik.

Az egészségügyi alapellátás keretében a háziiorvosi szolgálatot a Köveskáli háziiorvosi szolgálat, a fogorvosi ellátást a Révfülöpi székhellyel működő fogorvosi szolgálat látja el ellátási szerződés keretében.

A védőnői ellátásról a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház útján gondoskodik az Önkormányzat azzal, hogy a védőnőnek Mindszentkállán van megfelelően kialakított helyisége, így a településen élők ellátása helyben történik.



Mindszentkállya a Tapolca Környéki Önkormányzati Társulás Tagjaként a családsegítő és gyermekjóléti feladatokat a Balaton-felvidéki Szociális és Gyermekvédelmi Szolgálat útján látja el.

A községben több városi család vett régi parasztházat, melyet felújítottak, s többen véglegesen itt telepedtek le. A szép táj, a nyugalom és a kirándulási lehetőségek nagy vonzerővel bírnak. Mindszentkállya a falusi turizmusra kiválóan alkalmas hely.

Turistacsoportok mind gyakoribb célpontja a Káli-medence. A kirándulni vágyók kellemes sétát tehetnek ezen a területen, s megfigyelhetik a környék növény- és állatvilágát. A falutól délkeletre, egy vulkáni kúpon, a Kereki-dombon állt a hagyományok szerint a Kál horka és Bulcsú vezér vára. Ezt támasztja alá a feltárt temető is. A domb tövében áll a néhai Kerekikál község középkori templomának romja.

A környék gyönyörű látványai a szépen faragott, fehérre meszelt kőkeresztek: a falu határán, a Köveskáli országútról lekanyarodva, majd a Petőfi utcában, ill. Szentbékállá felé haladva láthatunk ilyeneket.

A mai templom feletti domboldalon látható a középkori Kisfalud község gótikus templomának romja. Értékes műemlékek a falu népi házai, pl. a Petőfi utca 24. vagy a Jókai utca 30. alatt.



Pénzügyi lehetőségek, vagyoni helyzet

Az Önkormányzat utóbbi öt évre vonatkozó főbb költségvetési adatait ezer forintban a következő táblázat tartalmazza:

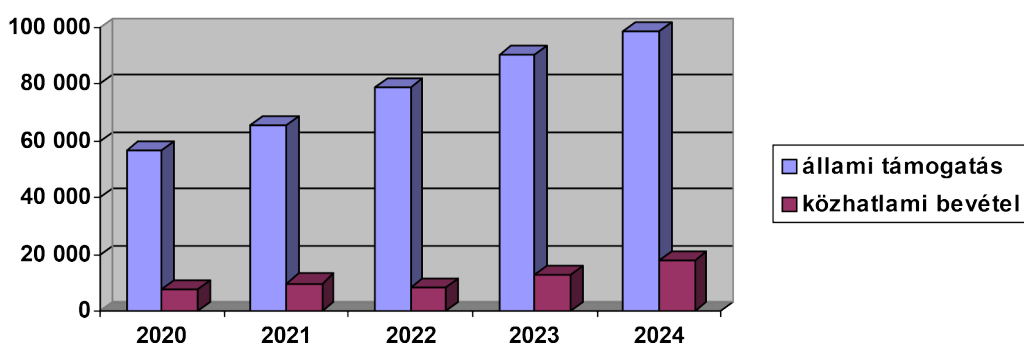
	2020 év	2021 év	2022 év	2023 év	2024 év
Költségvetés bevételei és kiadásai (eFt-ban)					
Bevétel	141 308	152 780	178 063	144 850	188 628
Kiadás	105 283	122 995	146 902	153 405	173 962
Pénzkészlet 12.31-én	33 175	28 016	6 960	6 847	11 820
Bevételekből					
Közhatalmi bevételek (helyi adók)					
Telekadó	1 941	3 174	2 042	2 057	1 944
Építményadó	-	-	-	1 214	1 199
Iparüzési adó	3 352	3 246	3 055	4 267	8 916
Magánszemélyek kommunális adója	2 411	3 039	2 447	3 408	3 419
Idegenforgalmi adó	64	300	196	1 446	2 100
Gépjárműadó (40 %)	54	-	-	-	-
Pótlék, birság	272	340	815	558	375
Összesen:	8 094	10 099	8 555	12 950	17 953
Állami támogatások					
Normatív támogatások	56 735	65 451	78 998	90 145	98 377
Adóság konszolidációban részt nem vett település tám.	-	-	-	-	-
Átengedett központi adók					
Gépjárműadó	54	-	-	-	-
Felhalmozási bevételek					
Felhalmozási költségvetési tám.	600	-	-	250	200
Pénzeszköz átvétel	7 014	7 000	18 423	1 500	-
	670	63	7 980	350	893
Vagyoni helyzet					
Immateriális javak	278	162	1 377	4 904	2 990
Tárgyi eszközök	248 904	256 402	268 917	135 868	135 327
Befektetett pénzügyi eszközök	-	-	-	-	-
Összesen:	249 182	256 564	270 294	140 772	138 317
Felhalmozási kiadások	3 231	20 209	30 865	18 875	7 513



Mindszentkállya bevételi főösszege 141 308 eFt és 188 628 eFt között változott az utóbbi öt évben. Az év végi pénzkészlet állományát áttekintve látható, hogy összege a pályázati beruházásokhoz igazodó tendenciát mutat. A fel nem használt pályázati támogatással növekedik az érintett években. Egyéb esetben átlagosan 6-10 millió forint körül mozog.

Az év végi pénzkészlet meghatározza az Önkormányzat tartalék keretének alakulását is, amiből a Képviselő-testületnek marad forrása fejlesztésre, az aktuálisan nyitott pályázati forrásokkal kiegészítve.

A bevételek vonatkozásában a két fő bevételi forrást: állami támogatások (beleértve az átengedett központi adókat is) – közhatalmi bevételek – összehasonlítva látható az állami támogatások jóval nagyobb aránya. Fontos azonban, hogy a normatív állami támogatás általában körülbelül 60-70 %-át az Idősek Otthonára tekintettel folyósított állami támogatás jelenti.



A közhatalmi bevételek közül a telekadó, az építményadó, a magánszemélyek kommunális adója, az iparüzési adó és az idegenforgalmi adók a jelentősebbek. A közhatalmi bevételek jelentős növekedést mutatnak az elmúlt öt évben.

Az elmúlt öt évben az Önkormányzat minden évben tudott felújításra és beruházásra is pénzt fordítani, melynek nagyságrendjét a felhalmozási kiadások mutatják.

Jövőkép, megvalósítandó elképzelések, fejlesztési tervek

Alapelvek:

- A képviselő-testületnek a település vagyonával jó gazda módjára és racionálisan kell gazdálkodni
- Önkormányzati vagyon esetleges értékesítéséből származó bevételeket fejlesztésekre kell fordítani
- Az Önkormányzatnak folyamatban van a **településrendezési terve**. Ennek mielőbbi elfogadása a település érdeke.



Településünk kiválóan alkalmas a falusi turizmusra. Csodálatos természeti környezetben található. Érinti területünket a Kék-túra útvonal. Nagy gond viszont, hogy kevés a szálláshely. **Az önkormányzat egyik lehetősége ezen a téren a Faluház tetőterének beépítése.** A tervek szerint 20 fő elhelyezésére alkalmas szálláshelyet lehet kialakítani.

Előnyei: kulturált szálláshelyen túl munkahelyet is teremtené a beruházás.

Az önkormányzat 24 fős bentlakásos **Idősek Otthonát** tart fenn. Az intézmény a volt iskolaépületben kapott helyet. A régi épület karbantartására folyamatosan szükség van. Az elmúlt években több felújítási munkát megtörtént. Nyílászáró csere és szunyogháló felrakása, napelem telepítése a tetőre. Tetőcsatorna teljes cseréje. Belső festések nagy része. Több új kórházi betegágy vásárlása. A régi elavult elromlott gépek és berendezések cseréje és ápolás szakmai eszközök folyamatos beszerzése.

Legfontosabb feladatként jelentkeznek még a jövőben:

- A fürdőszobák felújítása
- A tető javításának folytatása
- Külső szigetelés az épületre
- Raktárhelyiség kialakítása
- A megmaradt hagyományos betegágyak, kórházi ágyra cserélése
- Az ellátottak szekrényeinek folyamatos cseréje

Településünk a Kopasz-hegy lábánál fekszik. A hegyről lefolyó vizek elvezetése komoly feladatot jelent. Az egyre szélsőségesebb időjárási körülmények következtében fontos a meglévő csapadékvíz elvezetési árkok tisztántartása, új árkok kialakítása.

Az korábbi években megtörtént a Kossuth utcai árok, a temetőt elkerülő árokrendszer, a Jókai utca és a Tanácsköz árkainak kialakítása, tisztítása. 2019-ben megtörtént a Tanácsközben vízlevezetésének további rendezése és hozzá kapcsolódó aszfaltozás is, ami jelentős javulást hozott a vízevezetés kérdésében. Ezután a Monostori és Tanácsköz találkozásától induló árok is ki lett tisztítva.

Az elkövetkező időszak legfontosabb feladata a **belvíz elvezetés terén:**

- Petőfi utca árkainak megtisztítása (Petőfi utca 35 – 40 közötti szakasz)
- A falu belterületi árka is fontosak lennének. Pl. Kossuth utca

Amennyiben pályázati forrás rendelkezésre áll a szolgálati lakás felújítása is aktuális feladat lesz. A futballpályára a villany odavezetése terv szintjén már folyamatban van, de ezzel együtt a vizesblokk kialakítása is szükséges lenne, az ott megtartott rendezvények kulturált lebonyolítása miatt.

A még megmaradt belterületi utak és járdák folyamatos felújítása is feladat, ezen belül a Levendula utca lenne az egyik következő legfontosabb.

A gazdasági programot Mindszentkállya Község Önkormányzata Képviselő-testülete 40/2025. (III. 18.) határozatával fogadta el.

Mindszentkállya, 2025. március 20.

Csombó Zoltán
polgármester

